

+383 (0) 44 278 809
+381 (0) 39 421 398
pejawwc@yahoo.com
www.qmg-ks.org

Udhëzimet e Platformës për Fuqizimin e Shoqërisë Civile për të mbështetur më mirë gratë dhe vajzat viktime të dhunës përgjatë pandemisë COVID-19

Pandemia aktuale COVID-19 paraqet një përçarje të madhe sociale dhe ekonomike për të gjitha qeniet njerëzore, duke prekur në mënyrë disproporcionale gratë dhe vajzat për shkak të diskriminimit dhe pabarazive gjinore ekzistuese. Çdo krizë krijon pabarazi dhe përkeqëson krizat ekzistuese siç janë pabarazitë që prekin gratë dhe vajzat.

Eshtë e nevojshme që shtetet të forcojnë përpjekjet e tyre dhe të rrisin masat për të mbrojtur gratë dhe vajzat viktime të dhunës. Shtëpia nuk është gjithmonë një vend i sigurt për gratë dhe fëmijët e tyre, dhe ata janë veçanërisht gjatë izolimit, pasi nuk kanë mundësi t'i largohen abuzuesve të tyre

Një shqetësim i madh është se rregullat e distancimit shoqëror dhe të kufizimit të vendosura nga qeveritë kombëtare kanë shkaktuar rreziqe shtesë për viktimat e dhunës në familje. Këto udhëzime të përgjithshme i drejtohen pushtetit qendror dhe ofruesve të shërbimeve në Kosovë për t'iu përgjigjur sa më mirë nevojave të grave dhe fëmijëve të tyre, vajzave viktime të dhunës si reagim ndaj efekteve të masave të izolimit në kohën e shpërthimit të virusit COVID - 19 . Këto udhëzime këshillohet të zbatohen edhe pasi të jenë hequr masat kufizuese.

Ky udhëzues është përgatitur nga Qendra për Mirëqenien e Gruas dhe Rrjetit WAVE, dhe Rrjeti WAVE, në kuadër të Programit Rajonal të BE-së dhe UN Women "Zbatojmë Normat, Ndryshojmë Mendësitë"¹, i cili synon t'i japë fund diskriminimit me bazë gjinore dhe dhunës ndaj grave në Ballkanin Perëndimor dhe Turqi

The Civil Society Strengthening Platform is a platform gathering 9 women's organization's in Albania, Bosnia and Herzegovina, Kosovo, Montenegro, North Macedonia, Serbia and Turkey with the goal to strengthen women's voices and agency at a regional level.

<https://www2.unwomen.org//media/field%20office%20eca/attachments/publications/2020/04/voices%20of%20womens%20organizations%20on%20covid19final.pdf?la=en&vs=2118>

¹ <https://eca.unwomen.org/en/what-we-do/ending-violence-against-women/regional-programme-in-the-western-balkans-and-turkey>

This programme is funded
by the European Union

+383 (0) 44 278 809
+381 (0) 39 421 398
pejawwc@yahoo.com
www.qmg-ks.org

Për t'iu përgjigjur më mirë nevojave të grave dhe vajzave viktime të dhunës, Qeveria e Kosovës përmes Ministrisë së Shëndetësisë, Ministrisë së Drejtësisë, Ministrisë së Punëve të Brendshme dhe Administratës Publike, duhet të marrë parasysh si më poshtë:

- Parandalimi dhe shërbimet mbështetëse të ofruara nga OJQ-të e grave dhe shërbimet e tjera shtetërore duhet të deklarohen shërbime thelbësore për t'i lejuar ata të funksionojnë me kapacitet të plotë
- Ofron mbështetje financiare për OJQ-të e grave që kryejnë shërbime mbështetëse jetike, siç janë: ndihma kombëtare, ndihma për gratë, strehimore të grave, shërbime këshillimi për gratë, shërbime ligjore; menaxhim dhe referim i rasteve në nevojë,
- Angazhon vazhdimisht OJQ-të e grave për të planifikuar dhe përgjigjen ndaj krizës COVID-19, në planifikimin e masave kufizuese dhe heqjen e masave të izolimit.
- Në konsultim me OJQ-të e grave, rreth përgaditjes dhe zbatimi protokolleve emergjente për strehimoret e viktimeve të dhunës, për të adresuar sfidat e pandemisë
- Bashkëpunon me OJQ-të e grave dhe organizatat e tjera të shoqërisë civile për t'iu përgjigjur nevojave të grupeve të cenueshme që janë më të rrezikuara, siç janë: gratë me aftësi të kufizuara, gratë rome dhe egjiptiane, gratë që jetojnë në zona rurale, gratë e moshuara që jetojnë vetëm, gratë kryefamiljare, etj.
- Vazhdon t'iu përmbahet standardeve të Konventës së Këshillit të Evropës për parandalimin dhe luftimin e dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje (Konventa e Stambollit) veçanërisht në kohë krize.
- Të mblidhen të dhëna dhe statistika gjinore për krijimin e politikave të shëndosha. Ka nevojë për një vlerësim të shpejtë kombëtar nën një këndvështrim gjinor, lidhur me nevojat dhe përparësitë që u duhen dhënë grave viktime të dhunës dhe grupeve të pafavorizuara.

This programme is funded
by the European Union

+383 (0) 44 278 809
+381 (0) 39 421 398
pejawwc@yahoo.com
www.qmg-ks.org

- Të sigurohen udhëzime të qarta dhe procedura standarde të funksionimit për të gjitha institucionet shtetërore (shëndetësia, arsimit, puna sociale, policia) në mënyrë që ata të mund të japin një përgjigje të ndjeshme gjinore për viktimat e dhunës.
- Të sigurohet zbatimi i rreptësishëm i protokolleve nga profesionistë të kujdesit shëndetësor, punonjës socialë, punonjës të policisë dhe institucioneve të tjera të përfshira, për ruajtjen e konfidencialitetit dhe detajeve për vendndodhjen e strehimoreve të grave.
- Ndërmarrja e fushatave të ndryshme ndërgjegjësuese (në internet ose duke përdorur platforma të tjera) për të informuar qytetarët për shërbimet në dispozicion për gratë dhe vajzat viktimat të dhunës dhe numrat të cilat mund të përdoren nga viktimat e dhunës për të kontaktuar shërbime mbështetëse

Udhëzime për të mbështetur më mirë gratë dhe vajzat viktimat të dhunës:

- Gratë dhe fëmijët e tyre të cilat kanë nevojë për strehimore, ose shërbime të tjera, duhet të testohen me COVID-19 me përparësi
- Të shpërndahen mjaftueshëm dhe pa pagesë, pajisje mbrojtëse (të tilla si maska, doreza) në shërbimet mbështetëse për gratë (strehëzat e grave, shërbimet e këshillimit të grave)
- Në bashkëpunim me rajone / qytete, të sigurohen kapacitete të mjaftueshme shtretërisht për viktimat e dhunës në familje dhe fëmijët e tyre, të cilat nuk mund të pranohen në strehëzat e grave (për shembull përdorimi i hoteleve me pritje, apartamente falas).
- Duhet të sigurohet qasja e lehtë e grave në abort dhe masat e përballeshme të kontrollit të lindjes si dhe masat e nevojshme lidhur me shëndetin riprodhues
- Koordinimi i dorëzimit të ilaçeve dhe ushqimeve për grupet më të cënuara dhe të marxhinalizuara të grave. Udhëzimet që Ministria e Drejtësisë dhe Policia e Shtetit duhet të marrin parasysh kur mbështesin viktimat e dhunës:
- Dhuna ndaj grave dhe dhuna në familje duhet të përcaktohen me përparësi nga gjykatat, dhe duhet të konsiderohen "raste emergjente" nga gjykatat

This programme is funded
by the European Union

+383 (0) 44 278 809
+381 (0) 39 421 398
pejawwc@yahoo.com
www.qmg-ks.org

- Të regjistrohen dhe të mbahen shënime të vazhdueshme të të gjitha kontakteve (thirrje telefonike apo prani fizike) në komisarate për të raportuar rastet e dhunës.
- Të realizohen fushata publike për të informuar popullatën për shërbimet ligjore që vazhdojnë të ofrohen për të mbështetur më mirë viktimat e dhunës.
- Në rastet e dhunës të raportuara, dhunës në familje, zbatoni rreptësisht Protokollin nga Ministria e Shëndetësisë për menaxhimin e karantinës dhe në respektim të procedurave standarde të veprimit për mbrojtje nga dhuna në familje
- Rritje e dënimeve për dhunën në familje dhe dhunën seksuale, si dhe dhunën ndaj fëmijëve, për kohëzgjatjen e masave kufizuese për të parandaluar përhapjen e COVID-19
- Urdhrat për mbrojtje emergjente dhe urdhrat e mbrojtjes (kriminale ose civile) duhet të jenë dispozicion të menjëhershëm për të mbrojtur gratë dhe vajzat viktimat të dhunës
- Fëmijët e viktimave të dhunës duhet të përfshihen gjithnjë në urdhrat për mbrojtjeje
- Urdhrat mbrojtës afatshkurtër duhet të zëvendësohen me urdhra mbrojtës afatgjatë
- Procedurat e vlerësimit të rrezikut duhet të bëhen rast pas rasti

This programme is funded
by the European Union

